

Jaarverslag

2019

Finexp
Belgian export financing partner

Belgian export financing partner
FINEXP

FOD Buitenlandse Zaken, Buitenlandse Handel en
Ontwikkelingssamenwerking

FOD Financiën

1	FINEXPO	3
1.1	ROL VAN FINEXPO	3
1.2	WIE KAN EEN BEROEP DOEN OP FINEXPO ?	4
1.3	VRAGENLIJST FINEXPO	4
1.4	VERGADERINGEN VAN HET COMITÉ IN 2019	4
2	COMMERCIEEL INSTRUMENT : INTRESTSTABILISATIE	5
2.1	AANTAL BEHANDELDE DOSSIERS	5
2.1.1	<i>Indeling per exportland</i>	5
2.1.2	<i>Valuta</i>	5
2.1.3	<i>Kredieten voor een bedrag van meer dan 50.000.000 EUR</i>	6
2.1.4	<i>Kredietbedrag</i>	6
2.2	MINISTERIËLE BESLUITEN – STABILISATIEDOSSIERS	6
3.	HULPINSTRUMENTEN : INTRESTBONIFICATIE, GIFT, TECHNISCHE ASSISTENTIE EN KMO INSTRUMENT	7
3.1	AANTAL BEHANDELDE DOSSIERS	7
3.2	INTRESTBONIFICATIES.....	7
3.3	INTRESTBONIFICATIES MET GIFT	7
3.4	GIFT	8
3.5	TECNISCHE ASSISTENTIE:	8
3.6	KMO INSTRUMENT (INNOVATIEF PRODUCT):	8
3.7	MINISTERIËLE BESLUITEN :	9
3.7.1	<i>Interestbonificatie met aanvullende gift:</i>	9
3.7.2	<i>Technische assistentie:</i>	9
3.7.3	<i>KMO Instrument</i>	10
4.	BUDGET	11
4.1	TOEGEZEGDE VASTLEGGINGSKREDIETEN (MB)	11
4.2	VASTLEGGINGS- EN VEREFFENINGSKREDIETEN	12
4.3	INKOMSTEN.....	12
5.	LENINGEN VAN STAAT TOT STAAT	14
5.1	DOOR FINEXPO BEHANDELDE STAATSLENINGSDOSSIERS	14
5.2	DE AAN DE MINISTERRAAD VOORGELEGDE DOSSIERS	14
5.3	PROGRAMMA -GOEDKEURINGEN EN AANWENDINGEN	14
5.3.1	<i>Programma 2019</i>	14
5.3.2	<i>Verlenging van de geldigheidsduur van de staatsleningen voor de duur van het project.</i> 18	
5.3.3	<i>Verlenging van de geldigheidsduur van de goedkeuring van de ministerraad voor een nog niet ondertekende staatslening.</i>	18
5.3.4	<i>Aanpassing van de terugbetalingsvoorwaarden teneinde gemengde kredieten aantrekkelijk te houden voor de banken.</i>	19
5.3.5:	<i>Prijs- en pertinentiestudies en opvolgingsmissies</i>	19
5.4	FINANCIEEL BEHEER.....	20
5.4.1	<i>Budgettaire situatie voor 2019</i>	20
5.4.2	<i>In 2019 vastgelegd bedrag :</i>	20
5.4.3	<i>In 2019 vereffende bedragen :</i>	21
5.4.4	<i>Terugbetalingen aan kapitaal en intresten</i>	21
6	FINEXPO EN DE OESO	23
6.1	VOORSCHRIFTEN VAN DE OESO-REGELING INZAKE RICHTSNOEREN OP HET GEBIED VAN DOOR DE OVERHEID GESTEUNDE EXPORTKREDIETEN	23
6.2	WERKGROEP EXPORTKREDIETEN EN EXPORTKREDIETGARANTIES EN GROEP DEELNEMERS AAN DE REGELING	23
7.	CONCLUSIE	25

1 Finexpo

Het jaarverslag van Finexpo heeft als doel jaarlijkse statistische gegevens over het gebruik van de instrumenten voor financiële exportsteun te verstrekken.

Het Vademecum Finexpo bevat een gedetailleerde beschrijving van de financiële instrumenten die Finexpo hanteert om de Belgische export te steunen. Het is in het Nederlands, het Frans en het Engels te vinden op de website van de FOD Buitenlandse Zaken

http://diplomatie.belgium.be/nl/Beleid/economische_diplomatie/finexpo

1.1 Rol van Finexpo

Het Comité Finexpo is een technisch interministerieel raadgevend comité dat de aanvragen voor financiële exportsteun onderzoekt.

De directeur-generaal van de directie-generaal Bilaterale Zaken van de Federale Overheidsdienst (FOD) Buitenlandse Zaken, Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking is voorzitter van het Comité.

De taak van het Comité is tweeledig: de export van Belgische kapitaalgoederen en aanverwante diensten steunen en bijdragen aan de ontwikkeling van de begunstigde landen.

"Financiering" en "Export" zijn twee belangrijke begrippen die het Comité bij het bestuderen van de projecten voor ogen houdt, waarbij het tegelijkertijd andere gegevens meeweegt bij de formulering van zijn adviezen.

Om deze twee taken te vervullen hanteert Finexpo financiële instrumenten om de financieringskost, zijnde de rente op de exportkredieten, te verlagen of te stabiliseren.

In 2019 beschikte de FOD Financiën die de leningen van Staat tot Staat beheert over een bedrag van 40 miljoen euro aan vastleggingskredieten en over een bedrag van 24 miljoen euro aan vereffeningskredieten. Deze budgetlijnen zijn op de begroting van Ontwikkelingssamenwerking.

De FOD Buitenlandse Zaken, Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking die de middelen beheert die gereserveerd zijn voor de intrestbonificaties en de stabilisaties beschikte daarvoor over een bedrag van 26.067.000 euro aan vastleggingskredieten en een bedrag van 19.624.000 euro aan vereffeningskredieten.

In 2019 werden voor 2 KMO instrument ministeriële besluiten ondertekend. Aangezien het om KMO-dossiers gaat, waarvoor Finexpo een 100% gift geeft, is er geen krediet gekoppeld aan deze dossiers. In 2018, het totale kredietbedrag van de 6 dossiers waarvoor een ministerieel besluit werd ondertekend bedroeg 17.817.216,55 euro, plus 3.695.614,45 US\$.

1.2 Wie kan een beroep doen op Finexpo ?

Finexpo functioneert binnen een federaal kader dat zijn eigen regels heeft maar dat ook rekening houdt met de internationale regels die de OESO heeft vastgelegd in een *Regeling inzake de richtlijnen voor de exportkredieten* die overheidssteun genieten. Op basis van deze regels kunnen alle bedrijven die actief zijn op het gebied van kapitaalgoederen (of infrastructuur) en aanverwante diensten en die deze uitvoeren of de uitvoer ervan overwegen, op bepaalde voorwaarden in aanmerking komen voor overheidssteun.

Voor goederen zoals kapitaal- of infrastructuurgoederen en aanverwante diensten worden financieringsovereenkomsten op middellange en lange termijn gesloten. Klanten die belangstelling hebben voor deze goederen kunnen ze immers meestal niet contant of op korte termijn betalen. Ze hebben dan ook nood aan een bankfinanciering die over meer dan 2 jaar loopt.

1.3 Vragenlijst Finexpo

Bedrijven die bij Finexpo overheidssteun willen aanvragen, kunnen niet alleen contact opnemen met het secretariaat van het Comité Finexpo maar ook de standaardvragenlijst downloaden van de site <http://diplomatie.belgium.be> onder de rubriek 'Economische diplomatie'. Finexpo behandelt alle aanvragen op basis van dit online vragenformulier: intreststabilisatie, intrestbonificatie met of zonder gift, gift, Technische assistentie, KMO instrument of lening van Staat tot Staat.

1.4 Vergaderingen van het Comité in 2019

In 2019 kwam het Comité Finexpo 9 maal bijeen en verstreekte het advies over 31 dossiers tegen 35 dossiers in 2018, en 27 dossiers in 2017. De onderverdeling tussen de dossiers is de volgende:

- 9 stabilisatiedossiers tegen 13 in 2018 en 15 in 2017
- 5 nieuwe aanvragen voor intrestbonificaties met aanvullende gift tegen 4 in 2018 en 3 in 2017
- 2 aanvraag voor een gift, tegen 1 in 2018 en 3 in 2017
- 3 aanvragen voor Technische assistentie, tegen 7 in 2018 en 3 in 2017
- 13 aanvragen het KMO instrument, tegen 10 in 2018 en 3 in 2017.

Het Comité behandelde ook 9 dossiers voor leningen van Staat tot Staat, 4 dossiers in verband met gebonden hulp en 5 dossiers in verband met ongebonden hulp.

2 *Commercieel instrument : intreststabilisatie*

Sinds 2010 zijn de regels voor het vaststellen van de referentierentevoet (de CIRR) gewijzigd met de bedoeling ze af te stemmen op de procedures van de andere lidstaten van de Europese Unie die intreststabilisaties toekennen.

De algemene regel is dat het de CIRR is die geldt op de datum van ondertekening van het commercieel contract – en niet langer die welke geldt op de datum van ondertekening van de financieringsovereenkomst – die wordt gehanteerd voor de toekenning van de intreststabilisatie.

Meer informatie hierover is terug te vinden in het Vademecum Finexpo op de website van de FOD Buitenlandse Zaken, Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking.

2.1 *Aantal behandelde dossiers*

In 2019 behandelde Finexpo 9 stabilisatiedossiers tegen 13 in 2018 en 15 in 2017.

2.1.1 *Indeling per exportland*

De 9 stabilisatiedossiers die het Comité Finexpo onderzocht, hadden betrekking op 6 verschillende landen.

De onderstaande tabel geeft een overzicht van het aantal aanvragen voor een intreststabilisatie, ingedeeld naar exportland.

Ghana	2	Kameroen	1
Indonesië	1	Kenia	2
Ivoorkust	2	Sri Lanka	1

Rekening houdend met het aantal verzoeken, is het aantal betrokken landen tamelijk groot, niettemin is 66% van de verzoeken tamelijk geconcentreerd op 3 landen. (Ghana, Ivoorkust en Kenia).

2.1.2 *Valuta*

In 2019 waren alle aanvragen voor intreststabilisaties in euro. Echter, in 2018 12 van de 13 aanvragen voor intreststabilisaties waren in euro, er was er maar één in US dollars

In 2019 waren er net als in 2018 en 2017 geen aanvragen voor stabilisatie in Yen en CHF.

2.1.3 Kredieten voor een bedrag van meer dan 50.000.000 EUR

Vóór 2011 werden alleen aanvragen voor stabilisatie met een kredietbedrag van meer dan 50 miljoen euro aan de ministerraad voorgelegd, wanneer deze geen unaniem positief advies van het Comité Finexpo hadden gekregen of geen akkoord van de Inspecteur van Financiën. Als gevolg van de regeringsmaatregelen inzake begrotingsbehoedzaamheid, moeten sinds 2011 alle dossiers van meer dan 3.100 euro worden voorgelegd aan de ministerraad.

2.1.4 Kredietbedrag

De 9 intreststabilisatiedossiers vertegenwoordigen een totaal kredietbedrag van 289.410.850 euro.

In 2018 was het totaal kredietbedrag van de 13 dossiers 416.708.867,22 euro en van 3.695.614,44 US\$.

2.2 Ministeriële besluiten – Stabilisatiedossiers

In 2019 zijn er geen ministeriële besluiten (MB) ondertekend voor een stabilisatie. In 2018 werden er ministeriële besluiten getekend voor 2 intereststabilisaties en in 2017 voor 3 stabilisatiedossiers. In het algemeen blijven de aanvragen voor stabilisatie sinds jaren beperkt en hun aantal daalt samen met de val van de intrestvoeten, maar de exporteurs pleiten niettemin voor het behoud van dit instrument.

3. Hulpinstrumenten : intrestbonificatie, gift, technische assistentie en KMO instrument

3.1 Aantal behandelde dossiers

In de loop van 2019 onderzocht de dienst Finexpo 22 nieuwe aanvragen voor de bovengenoemde hulpinstrumenten. Dit aantal is identiek aan het aantal aanvragen in 2018. Ter herinnering, in 2017 waren er 12 aanvragen.

3.2 Intrestbonificaties

Zoals in 2018 werd in 2019 geen enkele aanvraag voor een gewone intrestbonificatie ingediend. Dit is onder andere toe te schrijven aan de hoge liquiditeitskosten die samenhangen met de (lange) terugbetalingsperiode.

3.3 Intrestbonificaties met gift

In 2019 werd voor 5 dossiers een intrestbonificatie met aanvullende gift aangevraagd. De dossiers hadden voornamelijk betrekking op volgende scoren: zonne-energie, waterzuiveringsinstallatie, IT-netwerk en drinkwatervoorziening.

In 2019 waren de 5 projecten goed voor een totaal kredietbedrag van 39.667.523,30 euro. Het mogelijke vastleggingskrediet (budgettaire impact) bedroeg 20.268.746,75 euro.

In 2018 waren er 4 dossiers van intrestbonificatie met aanvullende gift die goed waren voor een totaal kredietbedrag van 32.445.124,22 euro. Het mogelijke vastleggingskrediet bedroeg 16.616.060,45 euro.

Algemeen kan worden gesteld dat intrestbonificaties met aanvullende gift goed in de markt liggen omdat de begunstigde landen vooral in crisistijd de voorkeur geven aan kortere terugbetalingsperiodes. Met de gift kan ook de credendopremie geheel of gedeeltelijk worden betaald.

De onderstaande tabel bevat de exportlanden waarvoor Finexpo in 2019 dossiers van intrestbonificatie met gift onderzocht. De tabel vermeldt ook de betreffende sector, het kredietbedrag en de budgettaire impact van het project.

Land	Sector	Kredietbedrag	Budgettaire impact
Kenia	drinkwatervoorziening	8.300.579,15 €	3.879.677,38 €
Kenia	IT Netwerk	7.955.722,97 €	4.112.165,63 €
Kenia	waterzuiveringsinstallatie	8.451.749,28 €	4.531.373,67 €
Indonesië	ziekenhuisuitrusting	7.942.307,42 €	3.853.098,92 €
Kaapverdië	zonne-energie	7.017.164,51 €	3.892.431,15 €
	Totaal	39.667.526,30 €	20.268.746,75 €

3.4 Gift

In 2019 onderzocht het Comité Finexpo 2 nieuwe aanvragen voor een zuivere gift, tegen 1 in 2018 en 3 aanvragen in 2017.

De aanvragen voor 2019 waren voor een medisch project in Guatemala en voor een treinbestuurders simulatorenproject in de Filippijnen.

Het mogelijke vastleggingskrediet (budgettaire impact) bedroeg 1.030.000 euro.

De aanvraagprocedure voor een gift is te vinden op de website van de FOD Buitenlandse Zaken, Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking.

3.5 Technische assistentie:

Dit instrument werd gelanceerd in januari 2016. Het doel ervan is tweeledig:

- a) bijdragen aan de ontwikkeling en implementatie van investeringsprojecten die de voorraad van de fysieke kapitaalstock in een ontwikkelingsland doen toenemen,
- b) ervoor zorgen dat het menselijk kapitaal groeit door middel van kennis en technologieoverdracht.

In 2019 onderzocht het Comité Finexpo 3 aanvragen voor een gift voor technische assistentie.

Het aantal was 7 in 2018 en 3 in 2017.

Het is interessant om op te merken dat in 2019 alle aanvragen betrekking hadden op projecten voor ongebonden staatsleningen.

De bestemmingslanden van deze 3 projecten waren: Soedan en Ghana.

Het totaal geraamde contractbedrag van de 3 projecten is ongeveer 32.188.203 euro.

Het mogelijke vastleggingskrediet (budgettaire impact) bedroeg 965.646 euro.

3.6 KMO instrument (Innovatief product):

Gecreëerd in juni 2017 laat het KMO instrument Belgische KMO's toe om de eerste maal een innovatief product te exporteren door middel van een gift die tussen de 80,01% en 100% van de contractwaarde dekt. Door dit demonstratieproject kan het bedrijf zijn kansen vergroten om een buitenlandse afzetmarkt voor zijn nieuw product te vinden. Het product dient geëxporteerd te worden naar ontwikkelingslanden met lage en midden inkomens die terug te vinden zijn op de DAC lijst. Het dient tevens te gaan over de eerste export van het product. De producten en aanverwante diensten, die ontwikkeld worden, dienen volledig functioneel te zijn. Het gaat dus over afgewerkte producten of diensten en niet over producten die zich in een testfase bevinden.

Deze producten dienen eveneens innovatief te zijn.

In 2019 ontving het Finexpo-comité 13 aanvragen voor dit instrument.

De betrokken sectoren zijn onder meer: rurale elektrificatie met behulp van hernieuwbare energie. (zonne-, wind- en hydraulisch), waterdesinfectie en medische afvalverwerking.

Onderstaande tabel geeft een overzicht van het aantal aanvragen voor het MKB-instrument per land van bestemming.

Cameroen	2	Kenia	1
Filipijnen	2	Salomon Island	1
Guatemala	1	Senegal	1
Guinea	1	Suriname	1
India	1	Vietnam	2

Het is duidelijk dat er een relatief groot panel van landen is in verhouding tot het aantal aanvragen.

In 2018 had het Comité Finexpo 10 aanvragen voor dit instrument onderzocht. Het betrof hoofdzakelijk projecten in Vietnam, Tsjaad, Kameroen, Ivoorkust, India en Guinea: De betrokken sectoren waren: rurale elektrificatie, bodemsanering, detectie van waterlekken, waterzuivering.

De aanvraagprocedure voor het KMO instrument is te vinden op de website van de FOD Buitenlandse Zaken, Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking.

3.7 *Ministeriële besluiten :*

In 2019 werden er 2 ministeriële besluiten ondertekend. Het betreft alleen aanvragen voor het KMO instrument (eerste export van een innovatief product).

3.7.1 *Interestbonificatie met aanvullende gift:*

In 2019 is er geen ministerieel besluit genomen voor een interestbonificatie met gift.

In 2018 werd er één ministerieel besluit ondertekend voor een interestbonificatie met gift, tegen 4 in 2017.

In 2018 de bonificatie met gift werd toegekend voor een project in Vietnam. Het kredietbedrag bedroeg 8.177.558,73 euro en het uiteindelijke vastleggingsbedrag 4.282.948,89 euro.

In 2017 werden de vier bonificaties met gift toegekend voor projecten in Kenia. Het kredietbedrag bedroeg 24.474.052,21 euro en het uiteindelijke vastleggingsbedrag 11.452.098,81 euro.

3.7.2 *Technische assistentie:*

In 2019 zijn er geen ministeriële besluiten voor technische bijstand ondertekend.

In 2018 werd er één ministerieel besluit ondertekend voor technische assistentie. De aanvraag betrof een project in Guinee met een contractbedrag van € 6.494.000 en een uiteindelijke vastleggingsbedrag van € 182.790,47€.

In 2017 werden er twee ministeriële besluiten ondertekend voor technische assistentie.

Deze giften werden gegeven voor projecten in Algerije en Soedan. Het contractbedrag bedroeg 38.874.696 euro.

3.7.3 *KMO Instrument*

In 2019 werden er twee ministeriële besluiten ondertekend voor het KMO instrument. De aanvragen betreffen een project in Tsjaad en een project in Vietnam. De contractbedragen zijn respectievelijk € 700.000 en € 550.000.

Het uiteindelijke vastleggingsbedrag is € 1.250.000 (100% subsidie in beide gevallen).

In 2018 ook werden er twee ministeriële besluiten ondertekend voor het KMO instrument.

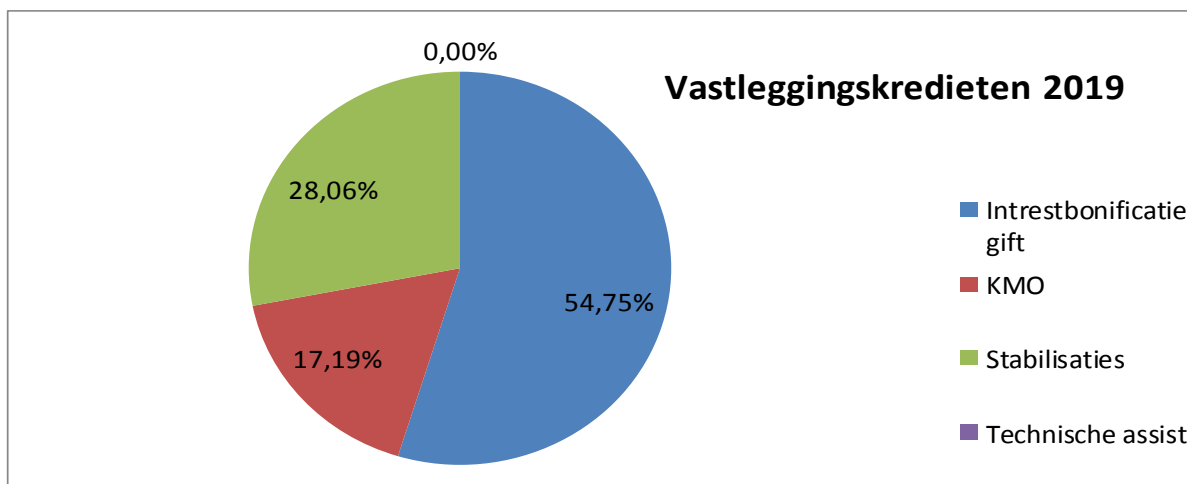
De twee aanvragen hadden respectievelijk betrekking op een project in Ivoorkust voor een contractbedrag van 623.000 euro en een project in Oeganda voor een contractbedrag van 699.945,07 euro. Het uiteindelijke vastleggingsbedrag bedroeg 1.322.945,07 euro (100% gift).

4. Budget

4.1 Toegezegde vastleggingskredieten (MB)

Eind 2019 bedroeg het totale vastleggingsbedrag 22.903.565,40 euro, uitgesplitst in 6.427.499,34 euro voor de vastgelegde stabilisaties, 12.538.566,06 euro voor de intrestbonificatie met gift en 3.937.500 euro voor het KMO instrument.. Er was geen vastlegging voor een gift of voor technische assistentie. Het totale vastleggingsbedrag bedroeg 5.854.065 € in 2018 en 18.106.661 euro in 2017.

Van het totale vastleggingsbedrag in 2019 ging 54,8% naar de intrestbonificatie met gift, 28% naar intreststabilisaties en 17,2 % voor het KMO Instrument. De verhoudingen waren in 2018 73% voor de interestbonificaties met aanvullende gift, 1% voor de intreststabilisaties, 23% voor het KMO instrument en 3 % voor technische assistentie.

Daarnaast is in 2019 ongeveer 2.904.666 euro vastgelegd als “aanvullende vastlegging” voor oudere projecten.

In totaal is 99 procent van het budget voor 2019 vastgelegd. (€ 25.808.232 op een totaal budget van € 26.067.000).

4.2 Vastleggings- en vereffeningkredieten

In 2019 beschikte Finexpo over een vastleggingsbedrag van 26.067.000 euro voor de stabilisaties, de bonificaties met of zonder aanvullende gift, de giften, de gift voor technische assistentie en het KMO instrument. Het vereffeningkrediet voor deze instrumenten bedroeg 18.624.000 euro.

De onderstaande tabel geeft de evolutie weer tussen 2009 en 2018 van de op het budget toegestane vastleggingskredieten en vereffeningkredieten.

Jaar	Vastlegging	Vereffening
2009	37.052.000,00 €	19.664.000,00 €
2010	37.052.000,00 €	23.830.000,00 €
2011	37.052.000,00 €	23.830.000,00 €
2012	37.390.000,00 €	26.460.000,00 €
2013	34.600.000,00 €	22.420.000,00 €
2014	34.700.000,00 €	24.000.000,00 €
2015	28.183.000,00 €	20.209.000,00 €
2016	23.570.000,00 €	15.662.000,00 €
2017	21.549.000,00 €	14.122.000,00 €
2018	20.599.000,00 €	14.004.000,00 €

Finexpo besteedt het meeste van zijn budgettaire middelen aan de concessionele hulpinstrumenten en deze brengen altijd uitgaven met zich mee.

4.3 Inkomsten

Op de zesmaandelijke vervalddag van een dossier wordt op basis van de CIRR (Commercial Interest Reference Rate) en de Euribor/Libor op 6 maanden berekend of er voor de Staat inkomsten of uitgaven zijn. Als de Euribor/Libor, vermeerderd met de bankcommissie, hoger is dan de CIRR, komt het verschil van de hieruit voortvloeiende financieringskosten ten laste van de Staat. Als de Euribor/Libor, vermeerderd met de bankcommissie, lager is dan de CIRR, betaalt de betrokken bank het verschil aan de Staat.

Elk stabilisatiedossier waarvoor een ministerieel besluit wordt opgesteld, wordt gestabiliseerd op het niveau van de CIRR die geldig was op het moment van ondertekening van het commercieel contract of op het moment van ondertekening van de financieringsovereenkomst als die meer dan zes maanden na ondertekening van het commercieel contract tot stand komt. De CIRR wordt maandelijks vastgesteld door de OESO.

In 2019 werden in totaal 8.190.157,93 euro aan overheidsinkomsten verworven dankzij de tegemoetkomingen in exportdossiers, tegen 9.807.880,85 in 2018 en 12.857.273 euro in 2017. Zoals blijkt uit de onderstaande grafiek zijn de overheidsinkomsten de laatste jaren gestegen als gevolg van de historisch lage rentevoeten en van het feit dat het verschil tussen rentevoeten op lange termijn en rentevoeten op korte termijn aanzienlijk kleiner is geworden. De door Finexpo gehanteerde contractuele rentevoet of CIRR bedroeg in de meeste gevallen meer dan het herfinancieringsstarief van de banken (Euribor / Libor), vermeerderd met de bankcommissie.

Er dient wel te worden aangestipt dat de inkomsten die sinds vele jaren ten gunste van de Belgische staat werden verworven, in de toekomst uitgaven kunnen worden ingeval de intrestvoeten opnieuw zouden gaan stijgen.

Inkomsten :

Jaar	Bedrag
2009	55.400.000 €
2010	11.440.000 €
2011	9.870.000 €
2012	9.630.000 €
2013	15.427.651 €
2014	12.204.955 €
2015	15.345.104 €
2016	15.089.000 €
2017	12.857.273 €
2018	9.807.880 €
2019	8.190.157 €

Als blijkt dat bepaalde rentevoeten lager zijn dan de contractuele rentevoet (CIRR), kan het gebeuren dat klanten vervroegd willen terugbetalen. Om het inkomstenverlies van een vervroegde terugbetaling voor de overheid te compenseren, voorziet Finexpo sinds januari 2002 in een boeteclausule voor alle nieuwe aanvragen voor een intreststabilisatie. Op grond van deze clausule kan de overheid een bijdrage vorderen in het geval van een vrijwillige vervroegde terugbetaling. In de praktijk blijven deze aanvragen eerder beperkt.

5. Leningen van Staat tot Staat

5.1 Door Finexpo behandelde staatsleningsdossiers

Finexpo behandelde in 2019 vier dossiers in verband met gebonden hulp en vijf dossiers in verband met ongebonden hulp..

5.2 De aan de ministerraad voorgelegde dossiers

Er werden vijf nieuwe projecten aan de ministerraad voorgelegd voor akkoord.

De ministerraad heeft tevens de geldigheidsduur van twee staatsleningen met drie jaar verlengd opdat de laatste facturen kunnen worden betaald en de projecten kunnen worden afgerond.

De ministerraad heeft de geldigheidsduur van een in het verleden goedgekeurde maar nog niet ondertekende staatslening verlengd.

Daarnaast werd de goedkeuring gevraagd om ook in 2019 voor gemengde kredieten de verhouding commercieel krediet/staatslening binnen gemengde kredieten op 31%/69% te kunnen behouden.

5.3 Programma -goedkeuringen en toepassingen

5.3.1 Programma 2019

De vastleggingskredieten voor de basisallocatie 14.54.1.4.8415.44 – Leningen aan vreemde staten bedragen in totaal 40.000.000 euro voor 2019.

Rekening houdend met een eerste project voor Soedan voor een bedrag van 4.500.000 euro dat werd goedgekeurd door de ministerraad van 19 mei 2019 en de twee projecten voor Mali en Niger van telkens 8.000.000 euro goedgekeurd door de ministerraad van 4 oktober 2019, bleef er van de 40.000.000 euro nog 19.500.000 euro over. Na aftrek van 16.000.000 euro voor de twee projecten in Ghana, die werden goedgekeurd op de ministerraad van 20 december 2019, was het beschikbare saldo nog 3.500.000 euro.

Deze goedkeuringen op het programma 2019 hadden dus betrekking op 4 landen.

Land	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Burkina Faso			3.811.225			8.000.000	
Burundi	5.700.000						
Ghana	2.438.400						16.000.000
Guinea				6.494.000	3.000.000		
Kaapverdië					6.725.000		
Kenia	4.584.970	9.525.000	22.008.285	11.970.000	9.971.650		
Madagascar				8.000.000			
Mali							8.000.000
Mongolië	3.842.100						
Niger			10.100.000				8.000.000
Soedan	3.750.000		550.430				4.500.000
Sri Lanka				12.000.000			
Togo		8.885.110					
Vietnam	4.934.350						
Totaal	24.889.820	18.410.110	36.469.940	38.464.000	19.696.650	8.000.000	36.500.000

Hierna volgt kort een beschrijving van de goedgekeurde projecten :

1) **Soedan**: een ongebonden staatslening van maximum 4.500.000 euro voor de financiering van een project voor de plaatsing van 755 waterpompen in het ganse land met nadruk op de grensstaten met Tsjaad en Zuid-Soedan.

De afgelopen vijf jaar werden dankzij de Belgische staatsleningen voor een bedrag van 4.932.430 euro in Soedan meer dan 1.000 kwaliteitsvolle pompompen geïnstalleerd die op evenveel locaties zorgden voor rurale drinkwatervoorziening via grondwater.

Het project zal ten goede komen aan 755 pompen x 1.000 personen/netwerk = +/- 755.000 personen. Er zijn 11 verschillende types pompen afhankelijk van de diepte en vereiste druk, 100 pompen zullen louter op zonne-energie werken, 175 pompen zullen overdag werken op elektriciteit via zonne-energie en 's nachts via een generator of het netwerk. De overige pompen worden enkel via een generator of elektriciteit van het netwerk aangedreven.

2) **Niger**: een ongebonden staatslening voor een bedrag van 8.000.000 euro voor een noodprogramma, namelijk de verhoging van de drempel van Goudel op de Nigerrivier teneinde de capaciteit van de waterreserves te vergroten. Deze aanvraag werd ingediend door de *Société de Patrimoine des Eaux du Niger (SPEN)*.

De Niger is levensnoodzakelijk voor de waterbevoorrading van de hoofdstad Niamey. In 1985 is de rivier droog gevallen met alle gevolgen vandien voor de waterbevoorrading. In 1989 heeft men dan de 'Seuil de Goudel' voltooid waardoor de capaciteit van de waterreserves verhoogd kon worden tot 3.000.000 m³ water. In 2017 wezen bathymetrische studies uit dat de opslagcapaciteit gedaald was tot 720.000 m³, amper voldoende om de drinkwatervoorziening gedurende 7 dagen te verzekeren. De SPEN heeft dan op artisanale wijze met behulp van zandzakken de drempel verhoogd waardoor de beschikbare watercapaciteit momenteel 1.500.000 m³ bedraagt wat neerkomt op een waterreserve voor 15 dagen. In mei 2018 dreigde de situatie van 1985 zich te herhalen en daalde het waterpeil tot dicht bij het minimumniveau waaronder er uit het reservereservoir gepompt moet worden.

De SPEN heeft een noodprogramma gelanceerd om de capaciteit van het waterreservoir te verhogen aan de hand van snel te verwezenlijken technische oplossingen in afwachting van de bouw van de stuwdam van Kandadji die op middellange termijn een constant debiet van 120 m³/s moet garanderen wat het tekort aan drinkwater definitief zal oplossen.

Het project omvat 3 luiken:

1. Het verhogen van de "Seuil de Goudel" door een vaste structuur van maximaal 30 cm hoog om te vermijden dat de rechteroever van de rivier in Niamey overstroomt bij hoogwater. Er wordt tevens een sluis met een regelbare klep voorzien. Er komt ook een afsluiting voor de beveiliging van de site.

2. Het baggeren van 500.000 m³ sedimenten teneinde het volume van de waterreserve achter de drempel te verhogen.

3. Het voorkomen van de verzanding van de Niger door een doeltreffende anti-erosiebehandeling van de tijdelijke bijrivieren (de kori) op de rechteroever stroomopwaarts van het waterreservoir. Het gaat om specifieke grondwerken die de snelheid van het stromend water bij hevige regenval moeten verminderen zodat de sedimenten bezinken.

3) Mali: een ongebonden staatslening voor een bedrag van 8.000.000 euro voor een drinkwaterproject voor Sénou, een buitenwijk van Bamako.

Deze projectaanvraag kadert in « le grand Kabala », een groot drinkwaterproject dat sinds 2015 in uitvoering is en onder andere gefinancierd wordt door de Agence Française de Développement (AFD), de Europese Investeringsbank (EIB), de Wereldbank en de Afrikaanse Ontwikkelingsbank.

De projectaanvraag werd ingediend door de Société Maliniène de patrimoine de l'eau potable (SOMAPEP), de instelling die in Mali verantwoordelijk is voor de drinkwaterinfrastructuur.

Sénou ligt in de zuidelijke periferie van Bamako. De huidige drinkwatervoorziening, die zeer onvoldoende is, gebeurt via putboringen die aangesloten zijn op een watertoren met een capaciteit van 100m³. Er zijn onder andere 15 collectieve waterpunten. Dankzij de nabijheid van de hoofdstad kan Sénou opgenomen worden in het drinkwatervoorzieningssysteem van Bamako.

Voor de drinkwatervoorziening van Sénou-dorp vertrekt men vanuit het waterpompstation van Faladiè en voorziet men volgende werken:

1. Nieuwe site van Faladiè :
 - constructie van een half-ondergronds reservoir in gewapend beton met een capaciteit van 6.000 m³. Dit reservoir zal water krijgen van de installatie van Kabala via een bestaande toevoerleiding die de reservoirs van Bacodjicoroni via een gravitair systeem verbindt met het onderstation van Faladiè,
 - constructie van een pompstation met een capaciteit van 1.250 m³/u om het water van het station van Faladiè naar Sénou te transporteren.
2. Verbinding tussen Faladiè en Sénou dorp via 7 km gietijzeren transportleidingen.
3. Nieuwe site in het dorp Sénou:
 - constructie van een grondtank van 3.000 m³ die water krijgt van het station van Faladiè,
 - constructie van een pompstation met een capaciteit van 600 m³/u voor het pompen van het water tussen de grondtank en de te bouwen nieuwe watertoren met een capaciteit van 600 m³. De bevolking in het lager gedeelte van Sénou zal drinkwater krijgen vanuit de grondtank. Het hoger gedeelte krijgt zijn drinkwater via de watertoren.
4. Verbinding tussen de grondtank en de watertoren van 600 m³ (hoogte 30 m) via het leggen van gietijzeren leidingen over een afstand van 3 km.
5. Bouw van een watertoren in gewapend beton van 600 m³ op 30 m hoogte en de verbinding met de bestaande watertoren van 100 m³.
6. Het distributienet in Sénou:
 - levering en installatie van gietijzeren buizen voor een primaire distributienetwerk van 4,7 km,
 - levering en installatie van secundaire en tertiaire netwerken van polyetheen buizen over een lengte van 50 km,
 - de installatie van 2.550 distributiepunten (2.500 aansluitingen en 50 drinkwaterfontein).

4) Ghana: een ongebonden staatslening voor een bedrag van 8.000.000 euro voor de levering van 55 bussen en reserve-onderdelen;

Deze aanvraag werd ingediend door Metro Mass Limited (MMT). MMT is één van de belangrijkste agentschappen voor de uitvoering van het nationaal transportplan. MMT werd opgericht in 2003 als privé-publiek initiatief (45% staat – 55% privé) en wordt erkend door het ministerie van Transport. Van overheidswege zijn het ministerie van Transport en het ministerie van Financiën verantwoordelijk voor de aanvraag van deze staatslening. De bedoeling is de 55 nieuwe bussen in te zetten voor het interstedelijk vervoer.

MMT had eind 2012 zijn busvloot uitgebreid tot 1.140 bussen en breidde zijn actieterrein uit van stedelijk vervoer naar alle vervoer in alle regio's en een groot deel van de 260 districten/gemeenten van Ghana. Ongeveer 50% van de toen aangekochte bussen waren VDL bussen (België en Nederland), ongeveer 50 % waren Chinese bussen. Sinds 2015 brokkelde de dienstverlening wegens de slinkende vloot zeer sterk af. MMT wil volgens plan van 2019 tot 2023 jaarlijks 100 nieuwe bussen aanschaffen om geleidelijk de dienstverlening opnieuw uit te breiden.

In dit kader is het belangrijk mee te delen dat Ghana bij Finexpo ook interesse toont voor een tweede contract voor de levering van 45 bussen met gereedschappen en wisselstukken te financieren met een commercieel krediet met een rentestabilisatie.

Eén van de troeven van de nieuwe bussen is dat ze veel minder brandstof verbruiken dan de bussen van het bestaande wagenpark.

5) Ghana: een ongebonden staatslening voor een bedrag van 8.000.000 euro voor een ICT-project in het voortgezet onderwijs en de lerarenopleiding - fase 2.

De eerste fase van het project beoogde de installatie, levering en inbedrijfstelling van de nodige hardware en de voorziening van de bijkomende software met de bijbehorende diensten voor de uitrusting van e-learning klaslokalen in 242 middelbare scholen in Ghana. De implementatie van het project werd in de loop van het jaar 2019 voltooid.

De tweede fase betreft de levering en de installatie van een e-learningsysteem met bijpassende infrastructuur voor 175 volledig uitgeruste smart ICT klaslokalen met een eigen energiebeheerssysteem en de nodige curricula. Fase 2 telt verder verschillende verbeteringen en aanpassingen in vergelijking met de eerste fase.

Algemeen:

Aangezien het om ongebonden leningen gaat en er een internationale aanbesteding dient georganiseerd te worden, werd tevens een gift voor technische assistentie van maximaal 3% van het contractbedrag goedgekeurd. Deze gift kan gebruikt worden in het kader van opleidingen en technische capaciteitsopbouw en kan dus enkel toegekend worden aan Belgische bedrijven die meedoen aan de internationale aanbesteding. Op die manier kunnen deze bedrijven een korting van maximaal 3% op het contractbedrag geven.

Zoals voor alle ongebonden leningen werd aan Enabel gevraagd om in een eerste fase de internationale aanbesteding en in een tweede fase de eigenlijke uitvoering van het project op

te volgen. De kosten voor deze 2 opdrachten zijn niet inbegrepen in de staatslening en worden via de basisallocatie 184002121101 S0171106 gefinancierd.

5.3.2 Verlenging van de geldigheidsduur van de staatsleningen voor de duur van het project.

Er werd aan de ministerraad gevraagd om de geldigheidsduur van de volgende staatsleningen met drie jaar te verlengen opdat de laatste facturen kunnen worden betaald en de projecten kunnen worden afgerond:

1) De geldigheidsduur van de staatslening van 21 augustus 2013 ten bedrage van 9.512.000 euro ten gunste van Kenia voor de financiering van een project voor rurale elektrificatie in Sondu-Homabay-Kissi is afgelopen op 11 maart 2019. De ministerraad heeft beslist om de geldigheidsduur te verlengen tot 11 maart 2022.

2) De geldigheidsduur van de staatslening van 24 augustus 2011 ten bedrage van 4.000.000 euro ten gunste van Senegal voor de financiering van een project voor de levering en installatie van materiaal voor de bewaking van de zuidkust van Senegal is afgelopen op 19 augustus 2019. De ministerraad heeft beslist om de geldigheidsduur te verlengen tot 19 augustus 2022.

5.3.3 Verlenging van de geldigheidsduur van de goedkeuring van de ministerraad voor een nog niet ondertekende staatslening.

Aan de ministerraad werd voorgesteld om de geldigheidsduur van de door de ministerraad op 2 december 2016 goedgekeurde staatslening ten gunste van Sri Lanka voor een bedrag van 12.000.000 euro voor de financiering van een drinkwatervoorzieningsproject in Dankotuwa te verlengen tot 2 december 2022.

Deze aanvraag betreft een contractbedrag van 48,4 miljoen euro. Het exportgedeelte bedraagt 28 miljoen euro te financieren met een gemengd krediet van 17,991 miljoen euro en een intrestbonificatie plus bijkomende gift voor een bedrag van 10,009 miljoen euro. Het lokaal te financieren aandeel bedraagt het equivalent van 20,4 miljoen euro in lokale munt dat gefinancierd zal worden door een Sri Lankaanse bank en zal aangewend worden voor de civiele werken en de aanleg van het transmissie- en het distributienetwerk tot aan de eindgebruikers.

Gezien de omvang van het project en het belangrijk lokaal te financieren aandeel hebben de contractonderhandelingen ontzettend veel tijd in beslag genomen. De Sri Lankaanse autoriteiten hebben echter schriftelijk laten weten dat de “Cabinet of Ministers” het contract toegekend heeft aan het betrokken Belgisch bedrijf op 3 september 2019 en dat het project prioritair blijft voor hen. De staatsleningsovereenkomst kan dus ondertekend worden. Gezien het nakend einde van de geldigheidsperiode van de goedkeuring van de ministerraad was het dus aangewezen deze te verlengen tot 2 december 2022.

5.3.4. *Aanpassing van de terugbetalingsvoorwaarden teneinde gemengde kredieten aantrekkelijk te houden voor de banken.*

Aan de ministerraad werd voorgesteld om de terugbetalingsvoorwaarden van staatsleningen aan te passen in functie van de DDR geldig in 2019.

In mei 2015 besliste de ministerraad voor gemengde kredieten goedgekeurd in 2015, het aandeel van het commercieel krediet structureel op minimum één derde van het totaal krediet vast te leggen teneinde gemengde kredieten aantrekkelijk te houden voor de banken. Om te voldoen aan het vereist giftelement van 35% opgelegd door het OESO-arrangement diende de terugbetalingsperiode van de staatsleningen verbonden aan gemengde kredieten dus verlengd te worden tot 40 jaar met een gratieperiode van 15 jaar i.p.v. de gebruikelijke terugbetalingsperiode van 30 jaar met een gratieperiode van 10 jaar. Voor pure staatsleningen, dus deze niet gekoppeld aan een commercieel krediet, kon de gebruikelijke terugbetalingstermijn van 30 jaar met een gratieperiode van 10 jaar gehandhaafd blijven.

De daaropvolgende jaren besliste de ministerraad om bovenvermeld principe te handhaven.

Voor 2018 steeg de DDR voor transacties met een terugbetalingsperiode gelijk aan of langer dan 30 jaar van 2,0% in 2017 naar 2,3% in 2018. Om gemengde kredieten aantrekkelijk te houden voor de banken werd de verhouding commercieel krediet/staatslening binnen gemengde kredieten voor 2018 vastgelegd op 31%/69%. Dit hield in dat de kredietperiode en de gratieperiode van de staatsleningen die onderdeel uitmaken van een gemengd krediet respectievelijk verkort konden worden van 45 tot 41 jaar en van 25 tot 21 jaar.

De DDR bleef voor 2019 gehandhaafd op 2,3%. Om de verhouding commercieel krediet/staatslening binnen gemengde kredieten op 31%/69% te kunnen behouden, bleven de kredietperiode en de gratieperiode van de staatsleningen die onderdeel uitmaken van een gemengd krediet respectievelijk 41 jaar en 21 jaar.

Voor ongebonden staatsleningen bleef de terugbetalingsperiode 30 jaar inclusief een gratieperiode van 10 jaar.

5.3.5: *Prijs- en pertinentiestudies en opvolgingsmissies*

1) De prijs- en pertinentiestudies uitgevoerd door Enabel:

- Uitvoering van een prijsstudie van het project voor de bouw van 60 bruggen, sleutel op de deur, in Sri Lanka (maart 2020 afgerond).
- Uitvoering van een prijs- en pertinentiestudie van het project voor een afvalwaterbehandeling in Kenia (studie afgerond).
- Uitvoering van een prijs- en pertinentiestudie van het project voor fase 4 van het netwerkproject voor IT-connectiviteit in Kenia (studie afgerond).
- Uitvoering van een prijs- en pertinentiestudie van het project voor de bevoorrading van medisch materiaal van een universitair ziekenhuis van Brawijaya in Indonesië (studie afgerond).

2) De opvolgingsopdrachten:

- De evaluatie van de eerste uitvoeringsfase van het 'Clinical Laboratory & Radiology Services Improvement Project (CLRSIP)' gerealiseerd door het bedrijf FSE in Kenia. Deze opdracht werd uitgevoerd door Enabel en deze evaluatie was doorslaggevend voor de goedkeuring van fase II die van start gaat in 2020.
- De opvolging van de uitvoering van een ICT onderwijsproject in Ghana. Dit project voorziet ICT-ontwikkeling in 240 secundaire scholen met inbegrip van de

lerarenopleiding. Het eindverslag van Enabel werd opgemaakt in april 2019 en gaf groen licht voor een tweede fase mits er rekening wordt gehouden met de opmerkingen en aanbevelingen in het eindverslag.

- Opvolging van de internationale aanbestedingsprocedure van een project voor de installatie van drie zonne-energiecentrales met een totale capaciteit van 5MW in Madagaskar. Deze opdracht wordt gefinancierd door het project en werd toevertrouwd aan het Bequerel instituut onder toezicht van Enabel.
- De opvolging van de internationale aanbestedingsprocedure van een project voor de installatie van 27 nieuwe aansluitingen op het drinkwaternetwerk voor de regio Centre-Est van Burkina Faso. Deze opdracht werd opgestart in 2020.
- De opvolging van de internationale aanbestedingsprocedure van een project in Niger voor een noodprogramma, namelijk de verhoging van de drempel van Goudel op de Niger- rivier teneinde de capaciteit van de waterreserves te vergroten. Deze opdracht werd opgestart in 2020.
- Verdere opvolging van de uitvoering van een drinkwatervoorzieningsproject in Guinee door Enabel. Dit project betreft de plaatsing van mini-waterzuiveringsinstallaties in 120 geïsoleerde dorpen.
- Verdere opvolging van het drinkwatervoorzieningsproject in Donsin in Burkina Faso door Enabel. Dit project betreft de drinkwatervoorziening voor de diverse locaties waar de bevolking die moet wijken voor de nieuwe luchthaven van Donsin gevestigd zal worden.
- Verdere opvolging van een drinkwatervoorzieningsproject Goudel IV in Niamey, Niger. Dit project maakt onderdeel uit van een project dat in parallel gefinancierd wordt door de BEI, l'Agence Française de Développement en Nederland.

5.4 *Financieel beheer*

5.4.1 *Budgettaire situatie voor 2019*

Voor het jaar 2019 wordt in de algemene uitgavenbegroting machtiging verleend om een programma voor leningen aan vreemde Staten te onderhandelen ten belope van 40.000.000 euro.

De aan te wenden vastleggingskredieten en vereffeningskredieten op de basisallocatie 14.54.14.84.44 van de begroting van Buitenlandse Zaken, Buitenlandse handel en Ontwikkelingssamenwerking bedroegen respectievelijk 40.000.000 euro en 24.000.000 euro.

5.4.2 *In 2019 vastgelegd bedrag :*

Land	Bedrag
Soedan:	4.500.000 euro
Mali:	8.000.000 euro
Niger:	8.000.000 euro
Ghana:	16.000.000 euro

Het totaal vastgelegde bedrag is 36.500.000 euro

5.4.3 In 2019 vereffende bedragen :

Land	Bedrag
Burkina Faso (pro 2015)	€ 1.266.091,20
Cap Vert (pro 2017)	€ 4.882.670,37
Ghana (pro 2011)	€ 20.819,24
Guinea (pro 2016)	€ 1.928.917,27
Kenia (pro 2010-2014)	€ 98.808,95
Kenia (pro 2011)	€ 498.602,13
Kenia (pro 2013)	€ 229.966,00
Kenia (pro 2015)	€ 2.903.458,39
Kenia (pro 2015)	€ 2.031.623,66
Madagascar (pro 2016)	€ 60.500,00
Mongolië (pro 2013)	€ 1.695.116,38
Niger (pro 2015)	€ 1.233.877,90
SENEGAL (pro 2010)	€ 644.800,00
Totaal	€ 17.495.251,49
Saldo	€ 6.504.748,51

5.4.4 Terugbetalingen aan kapitaal en intresten

1) Verwachte bedragen die in 2019 moeten worden terugbetaald:

- Voor de vervaldagen in 2019 = 21.166.224,40 euro (kapitaal) en 1.105.594,28 euro (interesten)
- Voor de achterstallen van voorgaande jaren = 11.710.597,92 euro (kapitaal) en 81,03 euro (intresten)
- Totaal verwachte bedragen voor 2019 = 32.876.822,32 euro (kapitaal) et 1.105.675,31 euro (interesten)

2) Werkelijk betaalde bedragen in 2019 :

- Voor de vervaldagen in 2019 = kapitaal 17.917.897,06 euro (kapitaal) en 1.105.594,28 euro (interesten).
- Achterstallen = 887.362,84 euro (kapitaal) en 0,11 euro (interesten)
- Totaal betaald in 2019 = 18.805.259,90 euro (kapitaal) en 1.105.594,39 euro (interesten)

Details van de betaalde bedragen in 2019

Volgende landen zijn hun verplichtingen voor de vervaldag van 31.12.2019 volledig nagekomen:

Algerije, Angola, Bangladesh, Bosnië, Dominicaanse Republiek, Egypte, Ecuador, Filipijnen, Gambia, Indonesië, Jamaica, Jordanië, Kroatië, Libanon, Malediven, Mali, Marokko, Mozambique, Senegal, Tanzania, Tunesië, Turkije en Vietnam.

Volgende landen zijn slechts gedeeltelijk hun verplichtingen nagekomen op 31.12.2019:
Burkina Faso, China, Kenia.

Volgende landen zijn hun verplichtingen op 31.12.2019 niet nagekomen:
Djibouti, Ghana, Kaapverdië, Kameroen, Malawi, Mongolië, Nepal, Soedan, Zambia en Zimbabwe.

Vervaldagen in de loop van het jaar 2019:
Cuba, Gabon, Indonesië en Kenia kwamen hun verplichtingen, ingevolge amenderingsprotocollen, in de loop van 2019 na.

Volgende landen betaalden hun achterstallen geheel of gedeeltelijk in 2019:
Burkina Faso, Kameroen, Gabon, Gambia, Jamaica, Kenia, Mongolië, Senegal en Zambia.

6 Finexpo en de OESO

6.1 Voorschriften van de OESO-regeling inzake richtsnoeren op het gebied van door de overheid gesteunde exportkredieten

Met betrekking tot de activiteiten van de dienst Finexpo gelden zowel interne voorschriften die het verloop van de activiteiten bepalen als voorschriften die voortvloeien uit een gentlemen's agreement op basis van de OESO-regeling inzake exportkredieten die overheidssteun genieten.

De internationale bepalingen die de OESO-lidstaten onderschrijven, beogen een "equal level playing field" te creëren tussen de overheidsinstanties die exportsteun mogen verlenen.

Behalve de bepalingen betreffende de commerciële exportkredieten die de hoofdmoot van de OESO-regeling vormen, zoals het vastleggen van de CIRR-rentevoeten, de maximale terugbetalingstermijn, het bedrag van de minimumpremies (benchmark), de dekking van de lokale uitgaven, enz., legt de Regeling ook de voorschriften vast ter omkadering van alle aspecten van concessionele hulp op het gebied van export.

Op basis van de door de Wereldbank opgestelde tabellen met het Bruto Nationaal Inkomen (BNI) per capita, legt de Regeling jaarlijks ook een lijst van landen vast die in aanmerking komen voor gebonden hulp (BNI/capita lager dan 3.995 US dollar in 2018).

Of een land wel of niet in aanmerking komt voor concessionele hulp wordt bepaald aan de hand van de statistische gegevens van de Wereldbank over het BNP per capita. Een land wordt toegevoegd aan of afgevoerd van de lijst van in aanmerking komende landen wanneer het BNI/capita van dat land twee jaar na elkaar hoger of lager was dan de BNI/capita-drempel, die als criterium wordt gehanteerd voor het wel of niet verstrekken van concessionele hulp.

In 2019 waren er twee wijzigingen Armenië en Guatemala komen niet meer in aanmerking voor gebonden hulp.

Ook werd er binnen de DAC beslist dat vanaf 1 januari 2019 de hulp aan Kirgistan en Zimbabwe niet meer gebonden mocht zijn maar ongebonden moest worden.

Er zijn dus alsmaar minder landen die in aanmerking komen voor gebonden hulp.

De Regeling bepaalt eveneens de procedures voor commerciële kredieten en voor hulpkredieten. Hieruit spreekt de wens om tot een maximale transparantie te komen en concurrentievervalsing tussen de deelnemers in de mate van het mogelijke tegen te gaan.

6.2 Werkgroep exportkredieten en exportkredietgaranties en groep deelnemers aan de Regeling

De werkgroepen – de groep deelnemers aan de Regeling (Participants) en de werkgroep exportkredieten en exportkredietgaranties (Export Credit Group) – hebben in 2019 de werkzaamheden voortgezet in verschillende domeinen :

- a) Gelet op de hoge liquiditeitskosten die de banken in een aantal OESO-landen vragen, werd in 2013 door de Participants begonnen met de herziening van de CIRR en van de regels die inzake de minimale intrestvoeten dienen te worden nageleefd. Deze werkzaamheden hebben geleid tot een principiële akkoord in 2019 over de herziening van de CIRR. Er werden nog een paar kleine aanpassingen aan de tekst gevraagd door een aantal Participanten die besproken zullen worden in 2020. De herziening heeft betrekking op zowel de operationele en structurele aspecten van de CIRR.
- b) De IWG-werkgroep over de «outreach » die tot doel heeft China en onder meer andere BRICS-landen ertoe aan te zetten om toe te treden tot de Regeling over exportkredieten kwam in 2019 tot het besluit dat er te weinig vordering werd gemaakt. Na jaren onderhandelingen is er nog geen vooruitgang. Daarom werd aan China een duidelijk engagement gevraagd van het hoogste niveau om te onderhandelen over essentiële zaken. Indien dit engagement niet bekomen kan worden zal de IWG-werkgroep haar werkzaamheden stilzetten. Dit engagement werd in 2019 nog niet gekregen; er zal nog een poging gewaagd worden op een High Level Meeting in 2020.
- c) De EU heeft een voorstel gedaan om de lokale kosten die gefinancierd kunnen worden te verhogen. Dit voorstel kreeg de steun van alle Participanten min 1; het voorstel werd dus nog niet aanvaard. De onderhandelingen gaan verder in 2020.
- d) De EU heeft ook een debat opgestart inzake de modernisering van het arrangement. Dit project zal verder gezet worden in 2020.

7. *Conclusie*

Finexpo is voornamelijk een instrument ter ondersteuning van de Belgische exporteurs. Toch gaat exportsteun sinds een aantal jaren samen met officiële ontwikkelingshulp. Dit betekent dat het comité Finexpo projecten financieel kan ondersteunen die een duurzaam effect hebben op de ontwikkeling van de armste landen en die hun buitenlandse schuld niet verzwaren. Dat is het doel van duurzame steun ('sustainable lending') die ook bij de OESO veel aandacht krijgt.

In dat verband moet worden benadrukt dat slechts een beperkt aantal landen deel uitmaakt van de Finexpo-portefeuille (waaronder Vietnam, Kenia, Sri Lanka), wat negatieve gevolgen kan hebben voor het gebruik van de Finexpo-budgetten als zou blijken dat een van deze landen niet langer in aanmerking komt voor gebonden hulp of maatregelen ter vermindering van de buitenlandse schuld zou treffen. Finexpo stelt zich als doel de exporteurs ertoe te bewegen op nieuwe markten en in nieuwe landen te werken.

In die zin heeft het secretariaat van Finexpo verder werk gemaakt van een intern strategisch kader en van de formulering van meer nauwkeurige en relevante criteria voor de keuze van met overheidssteun gefinancierde projecten. In dat verband komt het Vademecum Finexpo van pas.